

Narczyz-WITOLD KOMAR

Datum en plaats van geboorte:

30 april 1908 in Grodno (toen Rusland - later Polen - nu Wit-Rusland), Verdere algemene gegevens:

Overleden in Breda (Nederland) op 26 februari 1982. Religie: Rooms-katholiek. Nationaliteit:

Polijstmateriaal 1908-1950, Burger van de NederlandVan 1950-1982. Getrouwd met:

Gabriëlle AAM van der Sande, geboren op 26 september 1911. Datum en plaats van het huwelijk:

10 februari 1945, Breda, Nederland. Zijn kinderen (geboren in Nederland):

Antonina (1946), Stanistaw (1947), Gerard (1949), Jan (1950), Witold (1952).

ZIJN ROL IN DE TWEDE WERELDOORLOG EN ZIJN ACTIVITEITEN VOOR POLEN NA DE OORLOG

September 1939: Escape from Warszawa naar Roemenië en Frankrijk.

October27th 1939-juni 1940: Hij werd lid van het Poolse leger in Frankrijk (Coëtquidan) als een vrijwillige

soldaat, tot de nederlaag van Frankrijk. Zijn ideaal, net als van vele Poolse in dezelfde situatie was om te kunnen

te nis land te bevrijden uit het buitenland.

Juni 1940: capitulatie van Frankrijk. Ontsnap aan Groot-Brittannië.

22 juni 'd 1940 - 23 oktober 1946: De dienst als soldaat / cadet-officer (later officer) in de Poolse Krijgsmacht Buitenland (Groot-Brittannië). Een deel van zijn opleiding vond plaats in de Officers'School Cadet in

Dundee.

Augustus 1944-oktober 1946: Als een officier (Ensign) in de Eerste Poolse Pantserdivisie (pierwsza Polska Dywizja Panczerna) onder leiding van generaal Maczek Stanistaw, nam hij deel aan de invasie van

Normandië (Frankrijk) en in de geallieerde bevrijding van Frankrijk, België en Nederland (in het bijzonder

de bevrijding van de stad Breda op 29 oktober 1944). Narczyz Witold geserveerd met de 3e Brigade Infanterie, 8 Rifle Bataljon. Tot april 1945 werd de Eerste Poolse Pantserdivisie was actief in de strijd rond Breda. Vanaf april 1945 nam ook deel aan de verdere bevrijding van de Noordelijke Nederland, waaronder de provincie Drenthe en de bezetting van Duitsland. De hoop van de Poolse voor de bevrijding van hun land werden tragisch verbrijzeld als gevolg van de conferentie van Jalta (februari 1945). Narczyz Witold besloten om de nieuwe onderdrukking van Polen vechten in

zijn eigen weg.

Tussen 1939-1945: Hij ontving de volgende onderscheidingen: Poolse Silvern Kruis van Verdienste met

Zwaarden, Frankrijk-Duitsland Star, de verdediging-medaille en de "1939-1945"-Star. Tijdens de campagne

In Nederland kreeg hij de rang van 2de luitenant (on december 1st 1944).

Op 23 oktober werd 1946 hè gedemobiliseerd van de Poolse strijdkrachten in het buitenland.

10 februari 1945: Huwelijk in Breda (Nederland) met Gabriëlle van der Sande - Van Keep.

1947: Hij stichtte de "Polskie Towarzystwo Katolickie w Holandii" (Poolse katholieke vereniging in de Nederland). Als onderdeel van zijn verloving met zijn landgenoten ook hij het opzetten van de "Akcja Mitozierdzia "(charitatieve stichting). Via deze stichting begon hij het verzenden medicijnen, voedsel, financiële kleding en middelen om vele locaties in Polen. Steeds zijn huis werd het centrum waaruit hij, zijn vrouw, kinderen en vrienden gesteund Poolse burgers op verschillende manieren. Hij zou

deze activiteiten te behouden gedurende de rest van zijn leven, inspireren Poolse gezinnen en instellingen. De prijs

voor dergelijke loyaliteit, toegevoegd aan zijn vurige politiek activisme ten gunste van zijn volk en voor een gratis Polen, was hoog: beschouwd als een dissident Hij riskeerde gevangenisstraf en waarschijnlijk nog erger. Dat is waarom hij nooit in staat zou zijn om terug te keren naar Polen, het

thuisland waar zijn geest en hart altijd zou blijven. Tot aan zijn dood zijn positie was die van een expatriate. Hij zou niet in staat zijn om de grote veranderingen die in de jaren 1980 verder plaatsvond in het land van de opstanden te genieten. 1950: Hij was de nationaliteit van Nederland toegekend. February 26th 1982: Hij overleed in Breda op de leeftijd van bijna 74.

NARCYZ-WITOLD KOMAR

Date and place of birth:

- April 30th 1908 in Grodno (then Russia – later Poland - now Belarus),

Further general data:

- Deceased in Breda (Holland) on February 26th 1982. Religion: Roman-Catholic. Nationality: Polish from 1908-1950; Citizen of the Netherlands from 1950-1982.

Married to:

- Gabriëlle A. A. M. van der Sande, born September 26th 1911. Date and place of marriage: February 10th 1945, Breda, Holland.

His children (Born in the Netherlands):

- Antonina (1946), Stanisław (1947), Gérard (1949), Jan (1950), Witold (1952).

HIS ROLE IN THE SECOND WORLD WAR AND HIS ACTIVITIES FOR POLAND AFTER THE WAR

September 1939: Escape from Warszawa to Roumania and to France.

October 27th 1939-June 1940: He joined the Polish Army in France (Coëtquidan) as a voluntary soldier, until the defeat of France. His ideal, like of many Polish in the same situation was to be able to liberate his country from abroad.

June 1940: Capitulation of France. Escape to Britain.

June 22nd 1940- October 23rd 1946: Service as a soldier / cadet-officer (later officer) in the Polish Armed Forces Abroad (Great Britain). Part of his training took place at the Cadet Officers' School in Dundee.

August 1944-October 1946: As an officer (Ensign) in the First Polish Armoured Division (Pierwsza Polska Dywizja Panczerne) under General Stanisław Maczek, he took part in the invasion of Normandy (France) and in the Allied Liberation of France, Belgium and the Netherlands (in particular the liberation of the town of Breda on October 29th 1944). Narczyk Witold served with the 3rd Brigade Infantry, 8th Rifle Battalion. Until April 1945 the First Polish Armoured Division was active in combat around Breda. From April 1945 it also took part in the onward liberation of the Northern Netherlands, among which the province of Drenthe and the occupation of Germany. The hopes of the Polish for the liberation of their country were tragically shattered as a consequence of the conference of Yalta (February 1945). Narczyk Witold decided to fight the new oppression of Poland in his own way.

Between 1939-1945: He received the following distinctions: Polish Silvern Cross of Merit with Swords; France-Germany Star, the Defence Medal and the "1939-1945"-Star. During the campaign in the Netherlands he was awarded the rank of 2nd Lieutenant (on December 1st 1944).

On October 23rd 1946 he was demobilized from the Polish Armed Forces Abroad.

February 10th 1945: Marriage in Breda (Netherlands) with Gabriëlle van der Sande - van Keep.

1947: He founded the "Polskie Towarzystwo Katolickie w Holandii" (Polish Catholic Association in the Netherlands). As part of his engagement with his fellow-countrymen he also set up the "Akcja Miłosierdzia" (Charitative Foundation). Through this foundation he started sending medicine, food, clothing and financial means to many locations in Poland. Increasingly his home became the centre from which he, his wife, children and friends supported Polish citizens in various ways. He would maintain these activities during the rest of his life, inspiring Polish families and institutions. The price

for such loyalty, added to his fervent political activism in favor of his people and for a free Poland, was high: considered a dissident he risked imprisonment and probably even worse. That's why he would never be able to return to Poland, the homeland where his mind and heart would always remain. Until his death his position was that of an expatriate. He wouldn't be able to enjoy the great changes that took place in the country from the uprisings in the 1980's onward.

1950: He was granted the nationality of the Netherlands.

February 26th 1982: He passed away in Breda at the age of almost 74.
